

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Ruban Sava, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Ruban Sava xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or xxxxx, stradela xxxxx .

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.05.2018– 14.06.2019;

Instanța de apel: 03.07.2019 –05.02.2020;

Instanța de recurs: 08.05.2020 – 14.07.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 14 iunie 2019, Ruban Sava xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Tomac Ana a fost admisă în principiu, urmând ca asupra quantumului despăgubirilor să decidă instanța civilă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Ruban Sava, la data de 08.05.2014, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, sub pretextul căutării și procurării unui imobil în orașul Drochia, a dobândit și însușit de la Tomac Ana, locuitoare a satului xxxxx, raionul xxxxx, bani în sumă de 5 150 de euro, sumă care conform cursului BNM a RM la zi constituia 97 285,50 lei în valută națională, 6 800 de dolar SUA, sumă care conform cursului BNM a

RM la zi constituia 92 208 lei în valută națională și 16 000 lei, până în prezent nu a procurat victimelor nici un imobil și nu a restituit banii însușiți, cauzându-le proprietarilor un prejudiciu în proporții deosebit de mari în sumă totală de 205 491 lei.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Vangheli Ion în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ruban Sava să fie achitat de sub învinuirea formulată în baza art.190 alin.(5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea apelului, avocatul a susținut că atât la urmărirea penală cât și în ședința de judecată Ruban Sava nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate. Acesta a declarat, că de la Tomac Ana și Tomac Nicolae a primit cu titlu de împrumut 6 800 dolari, 5 150 euro și 16 000 lei pe care i-a schimbat în 10 200 euro. Conform recipisei eliberate părții vătămate, inculpatul s-a obligat să restituie aceste sume plus dobânda de 2% lunar în termen de 6 luni. În continuare, prin acordul ambelor părți au prelungit contractul de împrumut eliberând noi recipise. Inițial, a propus părții vătămate să le procure casa din or. xxxxx, casă cu sarai pe str xxxxx, dar ei din diferite motive au refuzat. Datoria lui, din contractele de împrumut a crescut de la 10 200 euro la 18 300 euro, sumă de care la moment nu dispune, dar recunoaște că urmează să o restituie. Partea vătămată a confirmat declarațiile inculpatului. Martorii Repețchii Andrei și Moldovanu Aliona au confirmat că, inculpatul le-a propus variante de imobile soților Tomac, dar aceste variante n-au fost acceptate.

A opinat apărătorul-apelant că, instanța a apreciat incorect probele prezentate de partea acuzării, or între părți persistă relații civile ce izvorăsc din contractele de împrumut, iar Ruban Sava nu poate fi supus răspunderii penale pentru faptul că nu și-a onorat obligațiunile sale civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2020, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Vangheli Ion în numele inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1. În decizia adoptată, instanța de apel a relevat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Verificând argumentele invocate în apelul apărării, instanța de apel a ajuns la concluzia că, acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

Alegațiile apărării care a solicitat pronunțarea unei sentințe de achitare pe motiv că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate și a indicat că nu există temei de a da o apreciere nouă probelor, deoarece constatările instanței de fond la acest capitol sunt juste și întemeiate, iar concluzia privind vinovăția inculpatului este motivată din punct de vedere a temeiniciei și legalității, fapta reținută prin sentință întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În acest context, instanța de apel a reținut că din declarațiile părților vătămate a martorilor s-a constatat, că Ruban Sava, punând la bază relațiile contractuale izvorâte din recipisă întocmită personal de ultimul precum, având amprenta încrederii, inducând în eroare partea vătămată Tomac Ana, creându-i o falsă reprezentare a realității, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase: precum că s-ar ocupa cu vânzarea – cumpărarea imobilelor și anume că îi va căuta, pentru ulterioara procurare, un apartament conform solicitărilor și preferințelor sale, a dobândit de la ultima bani, însă după însușirea lor și-a procurat un imobil de pe stradela Trandafirilor nr.1 din orașul Drochia, pe care peste trei ani l-a vândut, eschivându-se de la restituirea banilor, neexecutând obligațiile asumate față de Tomac Ana.

Poziția părții apărării precum că, inculpatul și partea vătămată sunt în prezența relațiilor civile și nu penale, instanța de apel le-a respins menționând că, infracțiunile reținute în sarcina inculpatului, corespund faptei prejudiciabile săvârșite de acesta și semnelor componente infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, iar limita între un acord civil și escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin intenția inducerii în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase.

În speța, a fost confirmată latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie, manifestată prin intenția directă a inculpatului, care dorea și admitea obținerea mijloacelor bănești de la partea vătămată, prin inducerea în eroare a ei și prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase privitor la unele situații născocite din viața sa, cunoscând cu certitudine că nu-și va onora obligațiile asumate.

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a reținut că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61 și 75 Cod penal, iar pedeapsa penală a fost aplicată inculpatului în limitele legii, în coraport cu elementele complementare ce vizează personalitatea lui Ruban Sava și atitudinea sa față de procesul penal desfășurat, acesta nu s-a căit și nu a recunoscut vina în comiterea faptei infracționale, nu a recuperat dauna cauzată părții vătămate. S-a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune ce se atribuie categoriei celor deosebit de grave, părții vătămate fiindu-i cauzată dauna materială în proporții deosebit de mare, inculpatul nu este căsătorit, are la întreținere un copil minor, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, anterior nu s-a aflat în conflict cu legea.

Instanța de apel a rezumat că, prin aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare vor fi atinse scopurile pedepsei penale: de corectare a inculpatului, de restabilire a echității sociale, de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, și doar respectiva pedeapsă fiind aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Totodată, instanța de apel a statuat că la caz, nu este aplicabil instituția liberării condiționate de pedeapsa penală, or, fapta comisă de inculpat este catalogată ca una deosebit de gravă, fapt ce relevă neîntrunirea condițiilor prevăzute de art.90 CP.

Cât privește soluția instanței de fond pe marginea acțiunii civile, instanța de apel a apreciat-o ca fiind întemeiată, aceasta fiind admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanța civilă.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, inculpatul Ruban Sava a atacat-o cu recurs ordinar, prin care a invocat că, nu este de acord cu pedeapsa aplicată de către instanța de judecată, nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate.

5.1 În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul nu invocă vreun temei de drept prevăzut la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia reiese că dânsul solicită să fie achitat, întrucât în opinia lui instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate în speța dată. Recurentul mai invocă dezacordul față de pedeapsa aplicată.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticile invocate de recurent în recursul declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea condamnării lui Ruban Sava în baza art.190 alin.(5) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată, luându-se în considerație și modificările operate în legislație.

La fel, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile ce au dus la adoptarea soluției expuse în pct.4 - 4.1. din prezenta decizie.

Din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Ruban Sava de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal să fie una legală și întemeiată, care se menține și de instanța de recurs.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că criticile recurentului nu și-au găsit

confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs relevă că, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția sa, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului.

Cu referire la criticele formulate referitor la pedeapsa aplicată în privința sa, Colegiul penal menționează că, pedeapsa penală, potrivit art.61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv are și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Din decizia instanței de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpatului Ruban Sava, instanța de fond a ținut cont de criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. art.61, 75 Cod penal, pedeapsa fiind stabilită corespunzător gravității faptei și personalității autorului, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudinea pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei. Din aceste considerente, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a apreciat faptul că, inculpatul Ruban Sava poate fi reeducat cu executarea reală a pedepsei închisorii pe termenul stabilit, care este în limita sancțiunii reglementate de art.190 alin.(5) Cod penal.

La fel, Colegiul penal consideră că, instanțele judecătorești inferioare corect au statuat că, în speță, nu este posibilă aplicarea instituției liberării condiționate de pedeapsa penală, dat fiind faptul că infracțiunea comisă de inculpat este catalogată ca una deosebit de gravă, ceia ce relevă neîntrunirea condițiilor prevăzute de art.90 Cod penal.

În aceste condiții instanța de recurs conchide că, n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat

decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Din considerentele expuse, Colegiul penal reține că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpatul Ruban Sava urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Ruban Sava, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Ruban Sava** xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 30 iulie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac